

Maade kunnet behandle et Lovforslag. Det Ufine formindstes ikke derved, at man vælger en juridisk Professor til at være Bøddel. Det eneste lyse Haab, der staar for mig — ja, ganske ærlig, det er Høires Program; det er det, Høire har udtalt i sit Program — deri er der ligesom en Lysstraale. Naar man ellers har talt om Forandringer i Regjeringen, mødes man med den Indvending: Ja, hvad kan det nytte, om der nu ogsaa bliver taget et Ministerium af Venstre; saa ville vi akkurat have det samme Spektakel, som Regjeringen nu har med Venstre; men Høireprogrammet siger, at de samvittighedsfuldt og loyalt ville arbejde med de Ministre, der vælges af Hans Majestæt; hvis altsaa Hans Majestæt valgte Lederne af Venstre til sine Ministre, kunne De være sikkre paa, at Høire samvittighedsfuldt og loyalt vil samarbejde og samvirke med dem. Der vil ikke være Tale om nogen systematisk Opposition; der vil man ene se paa Sagerne og ikke paa noget som helst Andet. Ja, jeg har lidt Banskælighed ved klart og tydeligt at fremsætte min Stilling; jeg er ingen Modstander af Ministeriet; jeg kan ikke tiltræde en Dagsorden, hvori der udtales Mistillid til Ministeriet, men desuagtet kan jeg finde, at det maatte var rigtigt, naar et Ministerium forgjæves søger at sætte sin Villie igennem, at det da gaar. Man kan meget godt være selv en overordentlig varm Tilhænger af Ministeriet og dog finde det rigtigt, at det gaar, naar Magten i dens Hænder bliver magtesløs; thi det er det, man skal søge at undgaa. Det maa ogsaa bemærkes, at et Ministerium kan sidde for længe, det kan slides for nær, hvis det bliver ved. Naar man har et Par Støtler, som man synes rigtig godt om — det er jaadant et Par gamle Støtler, og de passe saa udmærket til Joden, og hver lille Forhøining, der er paa Joden, har banet sig sin Plads og Wei, de passe saa godt sammen — saa kan man være fristet til at gaa dem for nær, saa nær, at man derved gjør det umuligt for dem at blive forsaaledede; saaledes gaar det ogsaa ofte med Ministerier; Ministerier kunne slides saa nær op, at de derved berøves Udset til senere ved Leilighed atter at indtage deres gamle Sæde. Dette, at slide et Ministerium for nær, er hændet ikke saa sjældent paa mange Steder. Den, der staar udenfor og betragter Kampen, maa det gjøre ondt, naar han ser, at jaadant et Ministerium er slidt for nær op. Landet er ikke saa overordentlig rigt paa Kapaciteter, saa at det nok kan gjøre En ondt, naar man ser, at et Ministerium ikke ved at trække sig tilbage i rette Tid for-

beholder sig en Indflydelse, som det utvivlsomt vilde kunne have i Fremtiden. — Naar der er Spørgsmaal om Parlamentarismen, om Danmark skulde følge Parlamentarismen, ja, saa siger Venstre: det vilde være et yndigt Barn, det vilde bringe Fred og Glæde og Velsignelse og Lykke med sig, medens Høire siger: det vilde blive en net Trolldunge, der kun bringer Forstyrrelse og Uro med sig, og hvad der nu er galt, vilde blive meget værre. Jeg er nu ikke nogen saa absolut Tilhænger af Parlamentarismen; jeg tror, at den Tid vil komme for vort Fædreland, at man maa tage den som en Nødvendighed, man maa finde sig i det Nødvendige. Den vil være forbunden med gode Sider, og den vil være forbunden med Ulemper. Jeg tilstaar overhovedet, at man kommer efterhaanden til at indse, at mange af disse politiske Former, hvorpaa der lægges saa overordentlig megen Vægt, ikke have saa stor Betydning som den Maade, hvorpaa man bruger dem; det, det kommer an paa, er Villien og Karakteren, og, naar der er den Villie og Karakter hos Folket, at Egentjærligheden glemmer sig selv og gaar op i en ren Kjærlighed til Fædrelandet, ja saa kan man bruge mange Slags forskellige Statsformer, den ene og den anden. Jeg tilstaar imidlertid, at jeg vilde have ønsket, at den Opposition, som er ført i mange Aar, ikke saa meget havde antaget Præg af en systematisk Opposition mod Regjeringen, thi det er denne systematiske Opposition, der igjen har svækket — ja, hvor skal jeg kunne finde et passende Udtryk? — den ministerielle Ansvarfølelse, den ministerielle Væresfølelse, den Tølelse, at man maa kunne sætte sin Villie igennem, hvis man vil vedblive at være Minister. Den er bleven svækket af den systematiske Opposition, den vil gjenfødes og blomstre paany, dersom den systematiske Opposition hører op, saa vil den atter skyde frem af sig selv. Derfor har det været mig saa meget mere om at gjøre, at vi kunde være komne ind paa en saglig Behandling, hvilket jo ingenlunde er lykkedes. Kjende de Herrere en Fortælling, der staar i Læsebøgerne om en Bøddestrid mellem Solen og Vinden om, hvem der kunde faae en Mand til at lægge sin Kappe; jo mere Vinden rasede, desto tættere svøbte Manden sig i sin Kappe, og jo stærkere Oppositionen angriber Ministeriet, desto inderligere svøber dette sig i sin ministerielle Tilværelse, des nødigere slipper det den. Jeg kan ikke slutte mig til den af Flertallet foreslaaede Dagsorden, fordi jeg ikke nærer den Mistillid til Ministeriet, som Dagsordenen forudsætter. Men der er ogsaa en anden Henseende, hvorfor det staar mig imod